

ning at udtale dette for Hans Majestæt Kongen. Det er vor Pligt og det er vor grundlovmæssige Ret, og naar man har en grundlovmæssig Ret som denne, er det Ens Pligt under Forhold som disse at benytte den. Hans Majestæt Kongen vilde kunne bellige sig, naar vi ikke havde den fulde Fortrolighed til ham, naar vi ikke gif til ham og foreskillede ham gjenem en loyal Adresse, hvorledes Forholdene virkelig ere. Det har glædet mig at se, at der ikke fra nogen Side her i Salen er stillet Ændringsforslag til Affattelsen af denne Adresse. Det vidner om, at man, hvad Mening man end har om den, og hvad enten man vil stemme for eller imod den, ikke har havt noget Forslag at gjøre til at rette paa den. Man har fundet sig tilfredsstillet med Affattelsen af den, naar den skulde indbringes til Hans Majestæt; man har fundet, at man kun havde Valget mellem at stemme for eller imod, men at man ved selve Affattelsen ikke havde Noget at bemærke. Efterat Sagen saaledes ligger for, har jeg den Tro og den Tillid til Folkethinget, at denne Adresse vil blive vedtagen med en stor Flerhed, og jeg skal paa det Bedste anbefale den dertil.

Konseilspræsidenten: Ministeriet kan selvfølgelig ikke søle sig særlig opfordret til at beståge i Forhandlingen om en Adresse, der gaar ud paa lige over for Hans Majestæt Kongen at udtale Folkethingets Anskuelser om Ministeriets Virksomhed. Forsaavidt denne Udtalelse støttes paa en Fremstilling af Forholdenes formentlige Udvikling i de sidst forløbne Aar anser Ministeriet det for unødvendigt at berigtige, hvad der i den Henseende er anført, men skal indskrænke sig til bestemt at modsigte, at der fra Folkethingets Side skulde være viist en Beredvillighed til en frugtbar Samvirken med Regjeringen, som ikke havde fundet en i fuldt Maal tilsvarende Imødekommen fra Ministeriets Side. Man finder derfor kun Anledning til at gjøre en bestemt Indsigelse mod den Forudsætning, der ligger til Grund for og har faaet sit Udtryk i Adressens Forslag, at det alene er Folkethinget, der kan betragtes som Folkets Repræsentation, saa at det skulde være et i det konstitutionelle Monarkis Væsen begrundet nødvendigt Krav, at Regjeringen er i Overensstemmelse netop med dette Thing, eller, med andre Ord, med dets Flertal, uden at der tages det nødvendige Hensyn til, at den lovgivende Magt ifølge Grundloven bestaar af flere ligeberettigede Faktorer.

H. Hansen: Det ærede Thing eller i alt Fald en Del af dets Medlemmer vil sikkert erindre, at jeg under Grundlovskampen efter bedste Evne bidrog Mit til at bevare Grundloven af 1849. Hovedgrunden hertil for mig var den, at jeg ansaa det for en stor Uret mod Folket, naar man, om end kun delvis, fratog det den Valgret, som

det allerede da var i Besiddelse af; men dernæst, fordi det den Gang alt stod klart for mig, at de to Repræsentationer, der derefter kom til at fremstaa paa en saa høist forskjellig Valgmaade, maatte absolut være i høi Grad uoverensstemmende i deres Anskuelser, og det stod derfor klart for mig, at, dersom man vedtog den foreslaede Forandring i Grundloven af 1849, da vilde en Samarbeiden mellem de 2 Thing i høi Grad vanskeliggjøres, for ikke at sige umuliggjøres. Denne min Betragtning staaer endnu aldeles klar for mig, som den stod den Dag, og den er endog senere bleven sætmet. Udgaaende fra den maa jeg altsaa erklære, at Hovedansvaret for en frugtbar Forhandling ligger efter min Formening i selve Grundloven. De Herrer vilde altsaa se, at jeg i den Henseende ikke deler den Anskuelse, der er udtalt i den foresagte Adresse, men ikke desto mindre kan jeg stemme for den. Jeg gaar nemlig ud fra den Anskuelse, at medens man ved sin Afstemning over Dagsordenen meget nøie maa knytte sig til de deri indeholdte Ordlyd, de deri kort fremsatte Betragtninger, saa er dette ikke i den Grad Tilfældet med en Adresse. For at give den sin Tilslutning, maa det efter min Formening være tilstrækkeligt, at der deri er udtalt en Sandhed, til hvilken man slutter sig, og det skal jeg senere tillade mig at fremsætte for det ærede Thing. Hvis jeg ikke gif ud fra denne Forudsætning, maatte jeg stemme imod Adressen, thi efter min Opfattelse af den indeholder den adskillige Urigtigheder eller Uagtigheder, og naar jeg ikke er kommen ind paa at foreslaa nogenformelt Ændring lige over for disse, saa er det, fordi Adressen kun er undergivet en Behandling, og man selvfølgelig var afstaaen fra at stille Ændringsforslag, efter at man havde hørt Adressens Motivering. Jeg skal ikke for Dødelikket gaa ind paa at paavise disse Urigtigheder, der efter min Formening ere i Adressen, men forbeholde mig senere at gjøre det, hvis man skulde ønske det. Det, der har bevæget mig til at stemme for Adressen, er de to sidste Slutningslinier i den første Henvendelse til Hs. Maj. Kongen, hvori der siges, at der er en sikkerlig over hele Folket og alle dets Samfundsklasser udbredt Misforståelse med den bestaaende Tilstand, som ikke kan Andet end være i høi Grad bellagelig og i sin Fortsættelse betænkelig. Disse Linier slutter jeg mig fuldstændig til, og jeg har det Haab, at Adressen, naar den vedtages, maa, hvilken Beslutning Hs. Majestæt end maatte komme til overfor Adressen, medføre en Forandring i saa Henseende. Jeg vil her udtale, at selv om Hs. Majestæt maatte komme til den Beslutning, at det Hele blev, som det var, at man arbejdede videre frem paa Lovgivningens Omraade, tror jeg dog alligevel, der vil være opraaet dette, at de ærede Forslagsstillere maa være beredte paa, — hvis de ville bestræbe sig for det, der her i Adressen udtales — en kraftigere Maade at rydde